

Hišna cerkev

Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi. (Mt 18,20)

Besedno bogoslužje na četrto postno nedeljo

Tukaj najdete vzorec za besedno bogoslužje na četrto postno nedeljo. Evangelij pripoveduje o tem, kako je Jezus ozdravil človeka, ki je bil slep od rojstva. Beremo ga lahko vsako leto na to nedeljo. Tako je bilo že pri prvih kristjanih, ki so videli v tem besedilu pomemben smerokaz za tiste, ki so se pripravljali na zakrament svetega krsta. Če hočete določene dele tega bogoslužja obhajati v nemškem jeziku, najdete isti predlog na tej spletni strani tudi v nemščini.

Pripravite najprej prostor, kjer boste molili. Na posebnem mestu naj bi bilo Sveto pismo, ob njem pa sveča (ki je lahko vijoličasta). Vse, kar bi Vas lahko motilo, odstranite. Izklopite mobilne telefone. Poleg tega je treba že prej pomisliti tudi na tole:

- Določite, kdo bo vodil molitev (v tem vzorcu se imenuje voditelj/voditeljica, kratica V).
- Določite, kdo bo bral katero besedilo. V skrajnem primeru lahko voditelj oz. voditeljica prebere vse, bolj primerno pa je seveda, če vsi sodelujejo. Ta besedila so klici z „Gospod, usmili se“, svetopisemska berila, zahvala in prošnje. Najbolj ugodno je, da pripravite iztis vzorca. Pobožnost lahko obhajate tudi sami, zato je navodilo *Vsi* v oklepaju.
- Zmenite se, ali boste tudi peli. V tem vzorcu najdete predloge za nekatere preproste speve. Seveda jih lahko nadomestite z drugimi duhovnimi pesmimi, ki jih raje požete. Tudi instrumentalna glasba je dobrodošla. Pesmi so vzete iz pesmarice GLORIA, ki jo uporabljamo v dvojezičnih župnijah na južnem Koroškem (nekateri učenci so jo dobili kot šolsko knjigo). Kratica SG pa se nanaša na pesmarico »Slavimo Gospoda«. Poleg tega lahko zaigrate tudi duhovno glasbo, ki jo je treba izbrati že prej. Tudi na spletu najdete celo vrsto lepe duhovne glasbe. Sicer pa naj je glasba v postu bolj skromna.

ZAČETEK

Prižiganje sveče in pesem

Na začetku prižgemo svečo.

Nato zapojemo primerno pesem ali prisluhnemo duhovni glasbi, na primer:

- Oh, prizanesi (GLORIA 118/SG 77): <https://www.youtube.com/watch?v=PolhcgGyU48>
- Slavi Boga (GLORIA 134): https://www.youtube.com/watch?v=5un_eb8A7GI
- Jezus naj živi (GLORIA 284/SG 419)
- Jezus moj, ljubim te (GLORIA 285): <https://www.youtube.com/watch?v=8WAijbC2zZ0>
- Usmiljeni Jezus (GLORIA 287/SG 454): <https://www.youtube.com/watch?v=S3evT9K9Vpk>
- O dobri Jezus, moje vse (GLORIA 288/SG 436)
- Živo verjem, Jezus v te (GLORIA 557/SG 460): <https://www.youtube.com/watch?v=p4oej7tG5al>
- Ti si ta luč sveta (GLORIA 840): <https://www.youtube.com/watch?v=XkvQD2VVDRw>
- Pridi k nam, Gospod (GLORIA 879)
- V Gospodu je moja moč (GLORIA 890): <https://www.youtube.com/watch?v=BRhfvaSNbl8>
- Laetare (gregorijanski vstopni spev): <https://www.youtube.com/watch?v=OgvGLFQ4K74>

Križ in pozdrav

Vsi, ki so zbrani, se pokrižajo.

V V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

(Vsi) Amen.

V Naša pomoč je v imenu Gospodovem.

(Vsi) Ki je ustvaril nebo in zemljo.

Uvod in klici z „Gospod, usmili se“

Voditelj oz. voditeljica tako ali po svoje kratko uvede v bogoslužje.

Klice lahko prebere nekdo izmed navzočih. »Gospod, usmili se« lahko zapojemo; napevi:

- Gospod, usmili se (GLORIA 434/SG 697)
- Kyrie eleison (GLORIA 665)

V Današnja nedelja je dan veselega pričakovanja velikonočnega praznika.

Morda se tu in tam celo že vidijo prvi sadovi našega spreobrnjenja.

O tem, kaj pomeni resnično videti, pripoveduje tudi evangelij.

Luč je v mnogih kulturah znamenje spoznanja.

Kdor veruje, gleda svet z drugimi očmi – v Božji svetlobi.

Priporočimo se torej na začetku tega bogoslužja Jezusu Kristusu.

On je med nami skrivnostno navzoč.

Čeprav ga ne vidimo, verujemo, da razsvetljuje naše življenje.

Gospod Jezus Kristus, ti si luč sveta.

(Gospod, usmili se.

(Vsi) Gospod, usmili se.)

Tvoja beseda je svetilka na naši stezi, vodi nas na pravi poti.

(Kristus, usmili se.

(Vsi) Kristus, usmili se.)

Odpiráš nam oči, da bi te spoznali in vate verovali.

(Gospod, usmili se.

(Vsi) Gospod, usmili se.)

V Dobri Jezus, odpri nam oči, da bomo verovali vate.

Obsevaj nas s svojo svetlobo, da bomo živeli v tvoji luči.

Razodeni se vsem, ki te iščejo.

Naj te najdemo tudi mi, da bomo hodili za teboj

in te spoznali v revnih in pomoči potrebnih, ki živijo med nami.

Ti si naša luč, ti naše upanje in naša rešitev,

zdaj in vekomaj.

(Vsi) Amen.

POSLUŠATI in PREMIŠLJEVATI

Poslušati: Branje Božje besede

Če gre, naj bralec berila oz. beril, psalma in evangelija ni voditelj oz. voditeljica, temveč nekdo izmed navzočih.

Na spletni strani <https://hozana.si> so zbrana bogoslužna berila za vse dni v cerkvenem letu. Poiščite torej najprej besedila, ki jih boste brali. Besedno bogoslužje nedelj in slovesnih praznikov vsebuje poleg evangelija dve berili in psalm. Odločite sami, kako obsežno naj bo branje Božje besede. Če je po branju Božje besede svetopisemski pogovor, se lahko omejite na besedilo, o katerem boste razmišljali. Zato najdete v tem obrazcu samo evangelij.

Evangelij je treba vedno prebrati. Pred evangelijem lahko zapojemo primeren klic – aleluje v tem času ni (napevi: GLORIA 668 in 669 / SG 341-344).

Na četrto postno nedeljo so predvidena tale berila (besedila leta A lahko vzamemo vsako leto):

A (2023, 2026, 2029, 2032, 2035)	B (2021, 2024, 2027, 2030, 2033, 2036)	C (2022, 2025, 2028, 2031, 2034)
1 Sam 16,1.6-7.10-13	2 Krn 36,14-16.19-23	Joz 5,9a.10-12
Ps 23	Ps 137*	Ps 34*
Ef 5,8-14	Ef 2,4-10	2 Kor 5,17-21
Jn 9,1-41	Jn 3,14-21	Lk 15,1-3.11-32

Premišljevanje: Razlaga Božje besede ali svetopisemski pogovor

Po branju Božje besede naj bo razlaga oz. poglobitev svetopisemskih beril:

- Lahko preberemo nedeljsko misel iz cerkvenega lista, priločnika ali cerkvenega občila.
- Tudi trenutki tišine pomagajo poglobiti svetopisemska berila.
- Zelo primerno je, če se o enem izmed svetopisemskih besedil pogovorimo (glej spodaj).

Druge predloge, kako lahko poglobimo svetopisemsko besedilo, najdete na:

<https://www.kath-kirche-kaernten.at/images/downloads/hishna-cerkev.-napotki-za-skupnobranje-svetega-pisma.pdf>.

Na koncu te enote lahko nekaj trenutkov molčimo ali prisluhnemo duhovni glasbi (glej str. 2).

Evangelij (Jn 9,1-41)

Evangelij lahko preberemo v vlogah: pripovedovalec oz. pripovedovalka, Jezus, sleporojeni, udeleženci (učenci, starši, farizeji ...).

Berilo iz svetega evangelija po Janezu.

Pripovedovalec: Ko je Jezus šel mimo, je zagledal človeka, ki je bil slep od rojstva.

Njegovi učenci so ga vprašali:

Udeleženci: »Rabi, kdo je grešil, on ali njegovi starši, da se je rodil slep?«

Pripovedovalec: Jezus je odgovoril:

Jezus: »Ni grešil ne on ne njegovi starši, ampak da se na njem razodenejo Božja dela.

Dokler je dan, moramo opravljati dela tistega, ki me je poslal.

Pride noč, ko nihče ne more delati.

Dokler sem na svetu, sem luč sveta.«

Pripovedovalec: Ko je to izgovoril, je pljunil na tla in s slino naredil blato.

Pomazal mu je z blatom oči in mu rekel:

Jezus: »Pojdi in se umij v vodnjaku Síloa«.

Pripovedovalec: Kar v prevodu pomeni Poslani.

Odšel je torej in se umil.

Ko se je vrnil, je videl.

Sosedje in tisti, ki so ga prej videli, da je bil berač, so govorili:

Udeleženci: »Ali ni to tisti, ki je posedal in beračil?«

Pripovedovalec: Eni so govorili:

Udeleženci: »On je,«

Pripovedovalec: Medtem ko so drugi govorili:

Udeleženci: »Ne, podoben mu je.«

Pripovedovalec: Sam pa je govoril:

Sleporojeni: »Jaz sem.«

Pripovedovalec: Rekli so mu tedaj:

Udeleženci: »Kako so se ti torej oči odprle?«

Pripovedovalec: On pa je dejal:

Sleporojeni: »Tisti človek, ki se imenuje Jezus, je naredil blato, mi z njim pomazal oči in mi rekel: »Pojdi v Síloo in se umij.« Šel sem tja, se umil in spregledal.«

Pripovedovalec: Rekli so mu:

Udeleženci: »Kje je tisti?«

Pripovedovalec: Dejal jim je:

Sleporojeni: »Ne vem.«

Pripovedovalec: Človeka, ki je bil prej slep, so odvedli k farizejem. Tisti dan, ko je Jezus naredil blato in mu odprl oči, je bila sobota. In farizeji so ga spet spraševali, kako je spregledal.

Dejal jim je:

Sleporojeni: »Blata mi je dal na oči, nato sem se umil in vidim.«

Pripovedovalec: Nekateri izmed farizejev so tedaj govorili:

Udeleženci: »Ta človek ni od Boga, ker ne spoštuje sobote.«

Pripovedovalec: Drugi pa so govorili:

Udeleženci: »Kako bi grešnik mogel delati takšna znamenja?«

Pripovedovalec: In bil je razdor med njimi.

Slepemu so tedaj ponovno rekli:

Udeleženci: »Kaj praviš o njem, ker ti je odprl oči?«

Pripovedovalec: On pa je rekel:

Sleporojeni: »Prerok je.«

Pripovedovalec: Judje niso hoteli verjeti, da je bil slep in da je spregledal, dokler niso poklicali staršev tega, ki je spregledal.

Vprašali so jih:

Udeleženci: »Je to vaš sin, o katerem pravite, da se je rodil slep?

Kako, da zdaj vidi?«

Pripovedovalec: Starši so odgovorili in rekli:

Udeleženci: »Veva, da je to najin sin in da se je rodil slep;

kako to, da zdaj vidi, pa ne veva, in kdo mu je odprl oči, midva ne veva.

Njega vprašajte.

Dovolj je star.

Sam naj govori o sebi.«

Pripovedovalec: To so rekli njegovi starši, ker so se bali Judov;

Judje so namreč že sklenili, da bodo vsakogar, ki ga bo priznal za Mesija, izobčili iz shodnice.

Zato so njegovi starši rekli: »Dovolj je star, njega vprašajte.«

Tedaj so farizeji drugič poklicali človeka, ki je bil prej slep, in mu rekli:

Udeleženci: »Daj čast Bogu!

Mi vemo, da je ta človek grešnik.«

Pripovedovalec: On pa je odgovoril:

Sleporojeni: »Če je grešnik, ne vem.

Eno pa vem, da sem bil slep in da zdaj vidim.«

Pripovedovalec: Tedaj so mu rekli:

Udeleženci: »Kaj ti je storil?

Kako ti je odprl oči?»

Pripovedovalec: Odgovoril jim je:

Sleporojeni: »Povedal sem vam že, pa niste poslušali.

Čemu hočete znova slišati?

Bi mar tudi vi radi postali njegovi učenci?»

Pripovedovalec: In ozmerjali so ga in mu rekli:

Udeleženci: »Ti si njegov učenec, mi pa smo Mojzesovi učenci.

Mi vemo, da je Mojzesu govoril Bog;

o tem pa ne vemo, od kod je.«

Pripovedovalec: Mož jim je odvrnil in rekel:

Sleporojeni: »To je res čudno, da ne veste, od kod je, meni pa je odprl oči.

Vemo, da Bog grešnikov ne usliši.

Kdor pa Boga časti in uresničuje njegovo voljo, tega usliši.

Od vekomaj se ni slišalo, da bi kdo od rojstva slepemu odprl oči.

Če ta ne bi bil od Boga, ne bi mogel ničesar storiti.«

Pripovedovalec: Odgovorili so in mu rekli:

Udeleženci: »Ves si rojen v greh, pa nas boš učil?»

Pripovedovalec: In vrgli so ga ven.

Jezus je slišal, da so ga vrgli ven.

Našel ga je in mu je rekel:

Jezus: »Veruješ v Sina človekovega?»

Pripovedovalec: In ta je odgovoril ter rekel:

Sleporojeni: »Kdo je to, Gospod, da bi veroval vanj?»

Pripovedovalec: Jezus mu je rekel:

Jezus: »Videl si ga;

ta, ki govori s teboj, ta je.«

Pripovedovalec: Tedaj je dejal:

Sleporojeni: »Verujem, Gospod.«

Pripovedovalec: In se je pred njim poklonil do tal.

In Jezus je rekel:

Jezus: »Za sodbo sem prišel na ta svet, da bi videli tisti, ki ne vidijo,
in oslepeli tisti, ki vidijo.«

Pripovedovalec: To je slišalo nekaj farizejev, ki so bili pri njem, in so mu rekli:

Udeleženci: »Smo morda tudi mi slepi?»

Pripovedovalec: Jezus jim je dejal:

Jezus: »Če bi bili slepi, bi ne imeli greha.

Ker pa pravite: ›Vidimo,‹ vaš greh ostane.«

Kristusov evangelij.

(Vsi) Hvala tebi, Kristus.

Vprašanja k evangeliju

Izberite tista vprašanja, ki Vas najbolj nagovarjajo.

1. Preberite evangelij še enkrat od začetka do konca.
Kolikokrat najdete besedi „odpreti oči“?
Kaj je hotel pisec s tem izraziti?
2. O katerih načinih gledanja govori besedilo,
če primerjate začetek in konec evangelija?
3. Kdaj govori Jezus, kaj se dogaja, ko molči?
Kaj pravi Jezus o veri in neveri? – Kako to lahko prenesemo v naš čas?
4. Kako postane sleporojeni veren?
Kaj so najbolj važne postojanke na tej poti, če si ogledate evangelij?
Kaj je odločilno?
Ste kaj takega že kdaj opazili v svoji okolici?
5. Kaj mora človek po Vašem mnenju storiti, da postane nedko, ki vidi (= veruje)?
Kaj ga lahko pri tem ovira?
6. Poznate dogodke v svojem življenju, ko so se Vam odprle oči?
Če hočete, lahko o tem pripovedujete.
7. Zakaj se splača verovati?

Na koncu te enote lahko nekaj trenutkov molčimo ali prisluhnemo duhovni glasbi (glej str. 2).

ODGOVORITI in MOLITI

Zahvala

Po kratkem molku voditelj oz. voditeljica povabi navzoče, da se Bogu zahvalijo.
Posamezne dele zahvalne molitve lahko razdelimo na več ljudi.

V Bratje in sestre, zahvalimo se Bogu,
ker je dober in na veke traja njegova dobrota.
On je namreč svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina,
da bi vsak, kdor vanj veruje, imel večno življenje.
Hvalimo te.

(Vsi) Slavimo te.

Namesto tega klica lahko zapojemo: „Tebi hvala, čast in slava!“ (GLORIA 954).

O Bog, ti si milostljiv in usmiljen,
počasen v jezi in poln dobrote in zvestobe.
Vsi naši grehi so pred teboj, in vendar nas nisi zavrgel.
Prizanaš vsem, ki te kličejo, da bi hodili po poti pravičnosti. – Hvalimo te.
(Vsi) Slavimo te.

Ti si Bog in ne človek, Sveti v naši sredi.
Ne prihajaš v togoti svoje jeze,
kajti tvoje srce je polno usmiljenja. – Hvalimo te.
(Vsi) Slavimo te.

Poslal si svojega Sina Jezusa Kristusa,
da je prinesel blagovest ubogim in oznanil leto tvoje milosti.
Ozdravljaj je bolne, obujal mrtve in grešnikom odpuščal krivdo. – Hvalimo te.
(Vsi) Slavimo te.

V svoji neizmerni ljubezni je razprostrl svoje roke na križu
ter spravi padli svet s teboj, našim nebeškim Očetom.
Kot prvi dar nam je poslal svojega Svetega Duha,
da bi se tudi mi med seboj ljubili in tako izpolnjevali tvojo postavo. – Hvalimo te.
(Vsi) Slavimo te.

S svojim vstajenjem in vnebohodom nam je odprl vrata v nebeško kraljestvo.
Od tod bo prišel v slavi, da ga bomo videli, kakršen je. – Hvalimo te.
(Vsi) Slavimo te.

Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu.
(Vsi) Kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

Prošnje in Oče naš

Nadaljujemo s prošnjami, ali – če odpadejo – z Gospodovo molitvijo.
Uvod prebere voditelj oz. voditeljica, namene pa navzoči.

V Jezus Kristus je luč sveta.
Prosimo ga, da nam bo svetil na naši poti.

1. Odpri oči tistih, ki oznanjajo tvoj evangelij,
da bodo videli tvojo dobroto in oznanjali tvojo veličino. – Kristus, sliši nas.
(Vsi) Kristus, usliši nas.

2. Odpri oči tistih, ki vodijo narode, podjetja in ustanove,
da bodo spoznali znamenja časa in pravično odločali. – Kristus, sliši nas.
(Vsi) Kristus, usliši nas.

**3. Odpri oči duševno ranjenih in potrlih,
da bodo čutili tvojo bližino in črpali novo upanje. – Kristus, sliši nas.**

(Vsi) Kristus, usliši nas.

**4. Odpri oči tistih, ki ne morejo verovati,
ker jim je bil zastrt pogled na tvojo rešilno blagovest. – Kristus, sliši nas.**

(Vsi) Kristus, usliši nas.

**5. Odpri oči naših rajnih,
da te bodo gledali v nebeški slavi. – Kristus, sliši nas.**

(Vsi) Kristus, usliši nas.

(Vsi) Oče naš, ki si v nebesih,
posvečeno bodi tvoje ime, pridi k nam tvoje kraljestvo,
zgori se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji.
Daj nam danes naš vsakdanji kruh
in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom,
in ne vpelji nas v skušnjava, temveč reši nas hudega.
Tvoje je kraljestvo, tvoja je oblast in slava vekomaj. Amen.

SKLEP

V Prosimo za Božji blagoslov. *Kratek molk.*

V Naj nas razsvetljuje tvoja nebeška luč, o Bog.
Daj nam spoznati, kaj je prav in storiti, kar ti je vešeč.
Obvaruj nas malomarnosti, ki prezira stisko bližnjega.
Utrdi nas v veri in izpopolni našo ljubezen.

(Vsi) Amen.

V Tako naj nas blagoslovi, varuje in brani vsemogočni Bog,
Oče in Sin in Sveti Duh. *(Na tem mestu se vsi pokrižamo.)*

(Vsi) Amen.

V Hvaljen Jezus.

(Vsi) Vekomaj. Amen.

Na koncu lahko zapojemo primerno pesem ali prisluhnemo duhovni glasbi (glej stran 2).

Pripravljen in uredil:

Klaus Einspieler, Dušnopastirski urad krške škofije, referat za Sveto pismo in liturgijo